

MUZIEK

Mu6

Muziek en zijn plekkie

Algemene doelstellingen voor lessenreeks *Muziek en zijn plekkie*

- Leerlingen maken kennis met verschillende muziekstijlen en maken kennis met componeren
- Leerlingen leren verschillende instrumenten en instrumentgroepen herkennen en benoemen
- Leerlingen leren muziek vastleggen in een grafische partituur
- Leerlingen leren verbanden tussen muziek, film en dans herkennen

Mu6.1

Kennismaken met het symfonieorkest

- Leerlingen maken kennis met componeren
- Leerlingen leren verschillende instrumenten en instrumentgroepen herkennen

Groep: 6
 Duur van de les: 60 minuten
 Doelen: zie bijlage SLO doelen

Materialen:

- vrije ruimte in de klas
- werkblad *Het Symfonieorkest* (blz. 149)
- video en audio www.cultuurtrein.nl/links
 - aflevering *Het symfonieorkest* van Schooltv
 - *Benjamin Britten - The Young Person's Guide to the Orchestra*
 - eventueel: *Backing Tracks*

ORIËNTATIE

5 minuten

- Houd een klassengesprek over verschillende concerten. Stel vragen zoals
 - Wie is er weleens naar een concert geweest?
 - Van wie was dat concert?
 - Wat viel je op?
 - Wat moest je doen om binnen te komen?
- Introduceer de lessenserie. De komende vijf lessen gaan we op reis langs allerlei plekken waar muziek te horen, te voelen en te zien is.

ONDERZOEK

20 minuten

Het symfonieorkest

- Bekijk klassikaal de aflevering *Het symfonieorkest* van Schooltv.
- Bespreek welke instrumentgroepen er in een symfonieorkest zitten en op welke plek ze zitten.
- Deel het werkblad *Het Symfonieorkest* uit. Bij opdracht 1 moeten de leerlingen de juiste instrumentgroepen invullen.
- Gebruik voor opdracht 2 een fragment uit de video *Benjamin Britten - The Young Person's Guide to the Orchestra*. Laat het t/m 1.29 minuten zien. De leerlingen moeten goed naar het videofilmpje kijken en noteren in welke volgorde de instrumentengroepen voorbij komen.
- Daarna kunnen ook de instrumenten ingevuld worden (bij meerdere instrumenten, vul je er een in).

Suggestie:

Laat de leerlingen wat afbeeldingen zien van het concertgebouw zodat ze een beeld krijgen hoe het eruit ziet.

UITVOERING

30 minuten

Alle muziek is door iemand bedacht en opgeschreven, zo iemand noem je een componist. De leerlingen gaan zelf ook muziek bedenken, ze componeren hun eigen stuk.

Er zitten verschillende lagen in een muziekstuk (ritmische laag, baslaag, melodie, enz.). De leerlingen gaan het fundament van een muziekstuk componeren; een ritmische compositie. Om de compositie te onthouden is het handig om deze te kunnen opschrijven. Dit doen we aan de hand van een ritmeschema (blz. 150).

Vul zelf het ritmeschema in met wat bodysounds om de leerlingen wat ideeën te geven. Het ritmeschema is bedoeld voor een vierkwartmaat, elke cirkel is een tel. Oefen deze eerst met de leerlingen en tel tot vier in de maat. Je kunt het de leerlingen wat moeilijker maken door rusten in het schema aan te brengen en verschillende bodysounds te gebruiken of zelfs instrumenten toe te voegen. Je kunt de cirkels ook door twee delen zodat je geen kwartnoot speelt maar twee achtste noten. Heeft een leerling een leuk idee voor het schema? Bekijk in hoeverre de input uit de leerlingen kan komen. Let op de dynamiek en let op het tempo. Je kunt de leerlingen helpen met het tempo door *Backing Track* aan te zetten.

Na het oefenen en inspiratie opdoen, is het tijd om de klas in groepjes te verdelen. Elk groepje maakt zelf een ritmische compositie. Let op dat de leerlingen

- verschillende sounds gebruiken
- zorgen dat er een opbouw in hun stuk aanwezig is
- minstens één rust in hun stuk verwerken

Je ziet op het blad A, B, C en D staan. Dit zijn versies, je kunt het blad omdraaien en zo versie B spelen, nog een kwartslag draaien is versie C, enz. Dit kun je later met de leerlingen behandelen.

EVALUATIE

10 minuten

- Hoe vond je het om dit te doen?
- Hoe ben je te werk gegaan?

Je kunt er voor kiezen om de leerlingen al een stukje te laten horen.

Werkblad Het symfonieorkest

Een symfonieorkest bestaat uit verschillende instrumentgroepen:

- strijkinstrumenten (strijkers)
- koperblaasinstrumenten (koperblazers)
- houtblaasinstrumenten (houtblazers)
- slaginstrumenten (slagwerk)
- toetsinstrumenten (toetsen)

Vul in: bij welke instrumentgroepen horen deze instrumenten?

Instrument	Instrumentgroep	Instrument	Instrumentgroep
trompet		hoorn	
viool		klarinet	
triangel		pauken	
piano		hobo	
trombone		dwarsfluit	
cello		bekken	
harp		marimba	

Kijk nu naar de opname van *Het symfonieorkest*.

Je ziet verschillende close-up beelden van instrumentgroepen. In welke volgorde komen ze voor?

Instrumentgroep

- 1 strijkers
- 2 houtblazers
- 3 slagwerk
- 4 strijkers
- 5 koperblazers
- 6 houtblazers
- 7 houtblazers
- 8 koperblazers
- 9 koperblazers
- 10 strijkers
- 11 strijkers
- 12 strijkers
- 13 strijkers
- 14 slagwerk
- 15 slagwerk

Instrumenten

- viool, cello, contrabas
 dwarsfluit, hobo
 marimba
 viool
 trompet
 dwarsfluit, hobo
 piccolo
 hoorn
 trompet
 viool, cello, contrabas
 viool
 contrabas
 viool
 pauken
 bekkens

Schrijf nu de instrumenten op die je herkent. Als het er meerderen zijn, kies je er één.

Ritmeschema

Namen:

Klas:

